

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
35270769

Datum

Betreft Stopzetting actieve werving internationale studenten

Geachte Voorzitter van het College van Bestuur,

De afgelopen twintig jaar is het aantal studenten in het Nederlandse hoger onderwijs aanzienlijk gegroeid. De verwachting is dat de groei ook de komende jaren doorzet. Internationalisering heeft verschillende positieve kanten, maar stelt ons tegelijkertijd ook voor uitdagingen zoals de druk op de voorzieningen, werkdruk onder docenten en problemen met huisvesting. Bovendien kan het op de langere termijn de houdbaarheid, betaalbaarheid en kwaliteit van het Nederlandse hoger onderwijsstelsel onder druk zetten. Kortom, we hebben hier een gezamenlijke opgave in de beheersing van de internationale studentenstromen die in haar urgentie recent door de Kamer recent extra is onderstreept. Op 29 november 2022 is door de Tweede Kamer namelijk de motie¹ van de leden Kwint (SP) en Van der Molen (CDA) aangenomen. Deze motie verzoekt de regering om samen met de Vereniging Hogescholen en Universiteiten van Nederland ervoor te zorgen dat het actief werven van buitenlandse studenten tot nader order, in ieder geval totdat er nieuwe maatregelen komen omtrent internationalisering, gestopt wordt. Hierover is afgelopen weken intensief overleg gevoerd met de Universiteiten van Nederland (UNL) en de Vereniging Hogescholen (VH).

Vrijdag 9 december jl. heb ik de Tweede Kamer gemeld aan de motie gehoor te willen geven, maar dat de instellingen mij tevens hebben verzocht om enige ruimte voor maatwerk ten behoeve van tekortsectoren en krimpregio's te behouden. Ik heb de Kamer voorgesteld – ondanks het feit dat dit meer ruimte vraagt dan de motie in de huidige vorm biedt – om ruimte te laten voor werving voor (regionale) tekortsectoren. Voorts heb ik de Kamer toegezegd voor het kerstreces te laten weten hoe de invulling van maatwerk binnen de kaders van uiterste terughoudendheid er uit kan zien.

¹ <https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=2022D49930>

In de wetenschap dat de omvang van het aantal internationale studenten op de hogescholen van een andere orde is dan op de universiteiten en ik met de VH geen nadere afspraken heb gemaakt in het Bestuursakkoord, waar dat met UNL wel het geval is, stuur ik toch alle hogeronderwijsinstellingen dit gelijklopend verzoek met betrekking tot de wervingsactiviteiten van internationale studenten. Daarbij vertrouw ik erop dat u van de urgentie die uit de motie van de Kamer spreekt goede nota hebt genomen, en blijk geeft van uw maatschappelijke verantwoordelijkheid als hogeronderwijsinstelling als het gaat om de beheersing van de internationale studentenstromen en het toepassen van de instrumenten die u reeds ter beschikking staan. Ik verzoek u daarbij dringend om het volgende kader als uitgangspunt te hanteren voor uw handelen:

- 1) een algehele stop van actieve werving van internationale studenten door de instellingen via grote algemene en fysieke beurzen, tot in het kader van de brief die ik in februari aan de Kamer heb beloofd hernieuwde afspraken zijn gemaakt met de koepels (via een addendum op het reeds bestaande Bestuursakkoord);
- 2) uitsluitend met toestemming en onder verantwoordelijkheid van het College van Bestuur overgaan tot zeer beperkte en gerichte werving voor specifieke opleidingen die zich richten op (regionale) tekortsectoren in de zorg, de bètatechniek en het onderwijs. Daarbij verwacht ik van de instellingen een inspanning om deze internationale studenten te faciliteren na afstuderen hun weg te vinden naar de Nederlandse arbeidsmarkt in deze tekortsectoren;
- 3) het College van Bestuur is hierop aanspreekbaar en bereid verantwoording af te leggen over eventuele wervingsactiviteiten voor deze (regionale) tekortsectoren.

Ik vertrouw erop dat u erop toeziet dat dit kader opgevolgd wordt binnen uw organisatie. De mate waarin u allen bereid en in staat bent om de instrumenten die u zelf in handen hebt te benutten ter beheersing van de internationale studentenstromen, weeg ik mee bij de samenstelling van het zogenaamde 'februaripakket'. Het is daarmee bepalend voor de ruimte die daarin wordt gelaten voor eigen beleidsinvulling door de instellingen.

De brief die ik in februari 2023 toegezegd heb aan de Tweede Kamer zal voorstellen bevatten voor de beheersing van de instroom van internationale studenten. Daarbij kijk ik naar een breed palet aan mogelijke maatregelen, zoals aanvullende bestuurlijke afspraken (bovenop de afspraken in het Bestuursakkoord Hoger Onderwijs en Wetenschap), wettelijke instrumenten, maar ook de mogelijke rol van de NVAO en Inspectie ten aanzien van de onderwijstaal.

Tot slot roept u mij op tot het aanbrengen van nuance in het debat over internationale studenten, waarbij u tevens verzoekt begrip te hebben voor de diversiteit in de sector en het verschil in problematiek tussen universiteiten en hogescholen. Ik zie het belang van de gevraagde nuance en zie de verschillen tussen de hogeronderwijsinstellingen. In de aanloop naar de februaribrief zet ik hierover graag het gesprek met de koepels en met u voort.

Onze referentie

35270769

Hoogachtend,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Robbert Dijkgraaf